

بررسی موضوع آسیب‌پذیری صنعت گردشگری آذربایجان شرقی در شرایط بحران

نشست کمیته گردشگری کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری اتاق بازرگانی تبریز با محوریت بررسی آسیب‌ها و تهدیدهای گردشگری استان آذربایجان شرقی در شرایط عادی و بحرانی برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، مجید عباسی، دبیر کمیسیون فرش، صنایع دستی و گردشگری این اتاق، در ابتدای جلسه با اشاره به مشکلات ساختاری گردشگری استان، بر ضرورت آسیب شناسی این صنعت در شرایط پایدار و ناپایدار تأکید کرد.

وی با یادآوری تجربه جنگ ۱۲ روزه در کشور اظهار داشت: در این بازه زمانی مشخص شد که سیستم حمل و نقل عمومی بین شهری از جمله قطار و اتوبوس تا چه اندازه در شرایط بحرانی آسیب پذیر است؛ به طوری که بسیاری از مسافران با مشکل مواجه شدند و ناگزیر به استفاده از خودروی شخصی روی آوردند، که این امر خود باعث افزایش ترافیک جاده ای شد.

عباسی همچنین به ایجاد بازار سیاه بلیت اتوبوس در ایام بحران اشاره کرد و آن را یکی دیگر از پیامدهای ضعف ناوگان حمل و نقل مسافری استان دانست. وی افزود: با توجه به اهمیت این موضوع و به منظور شناسایی دقیق مشکلات صنعت گردشگری و مشاغل وابسته در شرایط ناپایدار، این نشست برگزار شده تا نتایج آن برای بررسی بیشتر به دبیرخانه شورای گفت و گو دولت و بخش خصوصی استان ارائه شود.

آمارهای غیرواقعی؛ چالش اصلی سیاست گذاری گردشگری

جعفر محرم پور، دبیر اتاق بازرگانی تبریز نیز در این نشست با انتقاد از ناهماهنگی شاخص های آماری حوزه گردشگری گفت: صنعت گردشگری در ایران و استان نیازمند بازتعریف اساسی است. اگر به معیارهای جهانی توجه کنیم، سازگاری چندانی با واقعیت های صنعت گردشگری در کشور نداریم.

وی افزود: در ایام نوروز، هر خودروی عبوری از جاده های استان به عنوان گردشگر ثبت می شود، حال آنکه این آمار هیچ تطابقی با میزان واقعی هزینه کرد گردشگران ندارد.

محرم پور با تأکید بر اینکه مهم ترین نیاز فعلی، دستیابی به آمارهای دقیق برای تصمیم سازی بهتر است، تصریح کرد: تا زمانی که ندانیم گردشگر چقدر هزینه می کند و چه نفعی به استان می رسد، نمی توانیم برای توسعه آن برنامه ریزی کنیم.

ظرفیت پایین اقامتگاه ها و نبود برنامه ریزی مشترک

دبیر اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به پر بودن ظرفیت مراکز اقامتی حتی در شرایط بحرانی، این وضعیت را ناشی از کمبود شدید زیرساخت ها دانست و افزود: حتی در شرایط بحران، ظرفیت خالی برای اقامت وجود ندارد و فعالان صنعت گردشگری برنامه ی مشخصی در این زمینه ندارند.

گردشگری عبوری سودآور نیست

محرم پور در ادامه با تأکید بر اینکه گردشگری عبوری ارزشی برای استان ایجاد نمی کند گفت: سود گردشگری در طول اقامت حاصل می شود، نه در عبور. ما باید تمرکز را بر جذب گردشگر مقیم بگذاریم، نه صرفاً عبوری.

وی با انتقاد از عملکرد گذشته در معرفی ظرفیت های استان افزود: آذربایجان شرقی پتانسیل قطب بودن در گردشگری را دارد، اما سرمایه گذاران و افراد مؤثر را جذب نکرده ایم.

دبیر اتاق بازرگانی تبریز با اشاره به جلسه پیش روی شورای گفت و گو دولت و بخش خصوصی یادآور شد: ضروری است تا آن زمان، معضلات گردشگری شناسایی و جمع بندی شود. این موارد باید بازتاب میانگین دیدگاه فعالان حوزه گردشگری باشد تا بتوانیم راهکاری مؤثر ارائه دهیم.

فشارهای مالیاتی و ضعف زیرساخت های حمل و نقل

محمد ملکی، رئیس کمیته گردشگری اتاق بازرگانی تبریز نیز در این نشست با اشاره به مشکلات مالیاتی فعالان حوزه گردشگری اظهار داشت: پیش از آغاز جنگ، مبالغ پرداخت شده توسط مشتریان به حساب ما واریز و سپس به ایرلاین ها منتقل شد. اما با توجه به کنسلی پروازها در دوران جنگ، این مبالغ از سوی ایرلاین ها به حساب ما بازگردانده شد و مجدداً به مشتریان عودت داده شد. با این حال، در سال بعد اداره مالیات بدون در نظر گرفتن این چرخه تراکنش، مالیات را صرفاً بر مبنای گردش حساب مطالبه خواهد کرد. وی در ادامه با انتقاد از وضعیت نامناسب حمل و نقل زمینی و اتوبوسرانی استان تأکید کرد: ناوگان حمل و نقل استان در شأن آن نیست. دولت باید با ارائه بسته های حمایتی به شرکت ها، زمینه نوسازی ناوگان را فراهم کند.

ملکی همچنین به نابسامانی در فرآیند فروش بلیت راه آهن اشاره کرد و گفت: در این بخش شفافیتی وجود ندارد و فروش بلیت ها در انحصار یک شبکه خاص قرار دارد.

وی با اشاره به اقدامات اتاق بازرگانی در راستای بهبود فضای گردشگری خاطرنشان کرد: بسیاری از مشکلات زیرساختی و مربوط به اماکن که در سال های گذشته وجود داشت، با تلاش های صورت گرفته توسط کمیته گردشگری اتاق تبریز تا حد زیادی برطرف شده است. این مسیر باید با همکاری مستمر فعالان بخش خصوصی ادامه یابد.

ضربه سنگین جنگ به گردشگری استان

علیرضا بایرام زاده، معاون گردشگری و سرمایه گذاری اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان نیز در این جلسه گفت: در روز ۲۲ خرداد، ظرفیت مراکز اقامتی استان تکمیل بود اما فردای آن روز پس از تشکیل ستاد بحران، با صدور اطلاعیه ای، هتل ها تخلیه شدند. در نتیجه اقامت گردشگران خارجی طی سه روز از ۵ هزار نفر به ۹۵ نفر رسید.

وی با اشاره به آسیب گسترده به صنعت گردشگری افزود: برآورد ما این است که فقط در استان آذربایجان شرقی، گردشگری نزدیک به هزار میلیارد تومان خسارت دیده است. هنوز هم پروازها و سفرها به روال عادی بازنگشته اند.

در ادامه، مدعوین حاضر در جلسه نیز به بیان مشکلات و ارائه راهکارهایی در زمینه صنعت گردشگری استان پرداختند.